

Dobrih deset minut hoje od ceste, ki pelje iz Trojana proti Celju, stoji v vasi Stopnik dom Rdečega križa. Ko sem hodila po zasneženi cesti, sem premišljevala, kako otroci preživljajo v domu svoje počitnice. Dom je namreč odmaknjen od mestnega hrupa, obdan s čudovitimi drevesi, okrog doma so položne vzpetine in vlada spokojen mir.

V pogovoru z otroki, upravnico in vzgojitelji sem kmalu dobila odgovor. V tistem času, ko sem jih obiskala, je bilo na počitnicah 29 otrok iz osnovnih šol Mirana Jarca in Vita Kraigherja. Takole so pripovedovali:

Zeljko (1. razred): Najraje se sankam. Pa še dobro mi gre. S prijateljem sem zmagal v dvosedu.

Boris (4): Rad se sankam, vendar se raje smučam. Prijatelj mi jih je posodil. Če bo šlo po sreči, bom prihodnje leto začel smučati.

Tatjana (2): Rada bi smučala, a ker nimam smučí, se pač sankam. Zvečer pa zelo rada rišem in veliko slik sem tu že narisala.

Suzana (1): Tu je lepo. Ni nam dolgčas, ker smo veliko na snegu, zvečer pa igramo igro »Človek ne jezi se«.

Iztok (1): Če bi bil jaz upravnik, bi se od jutra do večera samo sankali. Sa-

prav nič ni čudno, da se otroci radi sankajo. Imeli so prava tekmovanja v enosedi in dvosedi saneh in so ves teden skrbno vadili, da so se čim bolje odrezali. Kadar so bili v domu so se igrali razne igre ali pa prisluhnili radiu in televiziji. Vzgojitelji so povedali, da so to v glavnem otroci iz skromnih družin in znajo ceniti igranje.

Vse omare v jedilnici so prepleljene z risbami. Čudoviti svet otrokove domišljije je prenešen na papir. Če si podrobneje ogledaš te risbe, ki so svobodno narisane, brez vpliva šolske tovaršice, lahko vidiš njihove želje po nečem iz otroškega sveta, njihovo ljubezen do igre, do najbližjih, njihove junake, veselje na snegu...

Zaključni večer, ki je vedno predzadnji dan, je nadvse pomemben. Vsi otroci sodelujejo in nastop vzamejo presteto resno. Prav na ta večer nastane vedno največ dogodivščin. Naj povem le dve: desetletna deklica in leto starejši deček sta pripravila skeč. Priprave so bile skrbne in nastop je lepo uspel. Ugotovila sta, da se dobro ujemata in sta si obljubila, da se bosta čez deset let poročila. Druga dogodivščina je bolj pretresljiva. Desetletni deček je na poslovnem večeru zapel: »Mamica moja vrni se kdaj, ni te med nami, kje si

OBISK V KOLONIJI RDEČEGA KRIŽA

Najlepši dnevi mojega življenja

V domu je vedno toplo in nikoli nismo bili lačni, so povedali otroci

Otroci z betona — Mnogim bi koristilo letovanje v domu Rdečega križa pri Vranskem. Ali smo poiskali vse možnosti? Foto: I. Bervar

mo iz doma gremo, pa smo že na klanecu. Ampak domov grem vseeno rad. Moji prijatelji me čakajo, oni imajo že pouk in skupaj bomo hodili v šolo in domov.

Alenka (3): Jaz pa najraje rišem. Puncike, hiše in drevesa kar hitro spravim na papir. Ampak sankam se tudi rada. Zelo rada bi prišla še poleti, ko bo vse zeleno.

Silvo (1): S seboj imam svoje smučí in tu so lepi tereni. Ker moji prijatelji radi rišejo, rišem tudi jaz. Najraje rišem podobe iz čudežne dežele. Sam si mislim kako je tam in nato narišem.

Mladen (1): Tu imam veliko dela. No, ne dela. Rad se sankam, igram z domi-nami, sestavljam lego kocke, rad pa tudi jem. Prav nič mi ni dolgčas in še bi prišel.

Dolgčas ni nobenemu

Še drugi so pripovedovali. Vsi se radi sankajo in kepajo, če pa bi imeli smučí, bi se jih večina raje smučala. Kadar so v domu, hitro najdejo razvedrilo. Vsem se zde te počitnice lepe in zanimive. Dolgčas ni nobenemu. Mogoče je komu bilo, vendar je to korenjaško skrivljeno. Domov pa gredo kar radi. Večina pa si je zaželela, da bi se še vrnila v prihodnjih počitnicah.

sedaj, ko... »Njegovi starši so v Nemčiji, sam pa živi pri teti. Vsi starejši so imeli solze v očeh.

Za šolarje so na tem večeru najbolj pomembne nagrade. Ves čas se pogovarjajo in ugibajo, kaj bodo dobili zmagovalci v sankanju, najboljši risarji, stanovalci najlepše urejene sobe. Pravijo, da so presenečenja najlepša.

Zapletla sem se v pogovor z vzgojiteljem Bobijem. Povedal mi je, da je imel v začetku precej težav; ker so moški zelo redko vzgojitelji in so ga klicali kar tovarišica. Ko pa so ugotovili, da zna hitro popraviti sani, zabiti žebelj, zakuriti peč, igrati nogomet, so mu dali ime tovariš. Drugih težav ni imel, ne z otroki, ne s hrano in letos tudi s snegom ne. Njegova želja in želja upravnice in drugih dveh vzgojiteljic je bila, da bi se otroci vrnili domov zdravi in ne poškodovani. Predzadnji dan, ko sem bila na obisku, je bilo še vse v najlepšem redu.

Družine

Otroci so mislili, da sem na njih kar pozabila in so se razgovorili. V takem klepetu so bili tako prisrčni, bogati idej, zgovorni in odkriti, da mora biti vsakemu obiskovalcu hudo, ko sliši, da njihov dom ali družina nista urejena. Mnogo je takih otrok in zato hitro najdejo skupni jezik, po svoje rešijo take »skupne« probleme in postanejo dobri prijatelji. Nekateri so se na vzgojitelje, posebno se na tovariša tako navezali, da so si zaželeli, da bi bil to njihov tovariš v šoli, da bi ga lahko obiskovali ali pa da bi bil to njihov starejši brat. To so bili v glavnem otroci iz številnejših družin ali iz družin, kjer sta starša preza-poslena in se ne moreta dovolj posvetiti svojim otrokom.

Otroci so še povedali, da je v domu vedno toplo, da niso bili nikoli lačni, saj so imeli kar pet obrokov dnevno, da niso bili nič kregani, če so bili mokri, ker so ob veliki kmečki peči lahko vse posušili in še marsikaj.

Ohranili vas bomo v trajnem spominu

Ob koncu obiska sem pobrskala še po knjigi vtisov. Vsaka skupina ob odhodu iz doma nekaj napiše. Tako lahko prebereš: »Za nami je teden dni bivanja na Vranskem. Bil je čudovito. Ohranili vas bomo v trajnem spominu.« Ali pa: »Prišli smo iz raznih šol, vendar smo se zili v celoto, sklenili nova prijateljstva. Življenje v tej lepi dolini, polni življenja in svežega zraka, nas je okrepilo in nam dalo novih moči!«

Neka trinajstletna deklica je sama napisala: »Dnevi, ki sem jih preživela tu, so bili najlepši dnevi mojega življenja!«

VIDA OVEN

Pretrsljiva izpoved bivšega alkoholika

Blizu 40 let ima človek, ki je v Klubu zdravljenih alkoholikov pripovedoval svojo zgodbo:

»V mladosti nisem imel problemov z alkoholom. Z njim sem se le redko srečeval. Prvič sem bil pijan, ko sem naredil strokovni izpit. Potem pa dolgo ne več.

Ko sem se poročil, sva z ženo imela malo dohodkov. Zelela sva si ustvariti topel dom in začel sem delati še po službi. Ker znam poleg svojega poklica polagati plastične mase, sem imej dela vedno dovolj. Ljudje so me nagrajevali z alkoholom. Vedno več sem delal in vedno več pil. Začel sem zanemarjati ženo. Ona pa je iskala svojo tolažbo. Alkoholik pa je že po naravi patološko ljubosumen. Do žene nisem bil grob, pač pa sem začel svojo ljubosumnost vtapljati v alkohol. Brez vzroka sem postal alkoholik.

V družini so se začele težave. Prepričal sem ženo, so se vrstili vsak dan, očital sem ji kar je bilo res in kar ne. Leto dni sva še živela skupaj, vendar ločena od mize in postelje. Poskusil sem narediti samomor, a so me srečne okoliščine rešile.

Prišla je ločitev. Odselil sem se od žene in dveh otrok. Želel sem zbežati daleč od neuspeha. Dobil sem delo v Nemčiji, a službe nisem nastopil, ker... Danes vem, da odhod v Nemčijo ne bi bila rešitev.

Odpuščen sem bil iz službe, prvič in kmalu še drugič. Delal sem, kar sem dobil.

Nato je prišel delirij. V neki trgovini sem iskal prijatelja. Spominjam se samo tega, da sem se zbudil v kletki umobolnice na Studencu.

V kletki

Delirij je najhuje, kar človek lahko doživi. Sanjal sem o nekem filmu. Srednje-

veške mučilne naprave so se prepletale z mojo fantazijo. Hoteli so me spraviti v neko teroristično organizacijo. To nasprotuje mojim nazorom, zato je bilo še huje. Tudi v sanjah nisem pristal. Pod kožo so mi vgrajevali nek tranzistor, da bi delal po njihovih navodilih, ne pa, kar bi hotel. Da bi prostovoljno pristopil, so v mučilne naprave vključili mojega sina...

Zbudil sem se, prišel je zdravnik in odpil kletko. Na vrsti je bilo zdravljenje. Nekaj časa sem ostal v bolnici. Ker sem bil brez službe, so me poslali na neko pri-stavo. Znašel sem se v družbi duševno prizadetih. To zame

Zaradi alkohola sem izgubil stik z njima in sedaj ju že skoraj dve leti nisem videl.

Klub mi je nadomestil družino

Sem eden izmed ustanoviteljev Kluba. Klub mi zamenjuje družino. Tu najdem toplino, razumevanje, tovariše. Človek, ki ni bil alkoholik, ne more razumeti zdravljenega alkoholika. Abstinirati ni težko, če ima človek nekoga rad. Ljubezen do kogarkoli, do žene, otrok, mame, brata, Kluba itd. je ključ do uspeha zdravljenja. Alkoholik sam zaradi sebe nikoli ne abstini-ra.

..

Klub zdravljenih alkoholikov v naši občini je bil ustanovljen decembra lani. Smisel vseh takih klubov je, da se podaljša zdravljenje alkoholikov po odpustu iz bolnice Skofljica. Ker pa je to edina taka bolnica v Sloveniji, je premalo prostora, da bi se zdravili vsi alkoholiki. Zato v Klub vključujejo tudi alkoholike, ki še niso bili na zdravljenju.

Tako skupinsko zdravljenje je uspešno. Bolniki zdravijo samega sebe in so popolnoma ozdravljeni, ko se obvladajo omame alkohola. Zdravljeni alkoholiki se zaveda vseh posledic ponovnega uživanja alkohola in je vzgojen v duhu, da ga ne sme nikoli več poskusiti.

Zdravljenje pa je uspešno le, če se razširi na družinske člane, na okolico in na delovne organizacije. Družinski člani redno obiskujejo se-stanke, saj je zdravljen alkoholik popolni član družine. Gospodarske organizacije že pomagajo pri delu, saj redno poročajo o obnašanju članov Kluba.

Težave pa imamo s strokovnimi kadri, ker jih je premalo, da bi delo teklo nemoteno.

Srečanja

ni bilo zdravljenje, saj smo vsak dan dobili nekaj mošta. Prišla je jesen in začel smo kuhati žganje. Spet sem postal pravi alkoholik.

Poslali so me na Skofljico. Bil sem eden najbolj zapitih alkoholikov. Ves ta pekel je trajal pet let.

Pri prihodu sem vprašal: »Bo še kaj z menoj?« »Ne bojte se, še hujšim je bilo pomagano!« je odgovorila dr. Širčeva. S tem mi je vili poguma. Prvič sem zvedel, kaj pomeni biti alkoholik, o posledicah in tudi to, da alkohola ne bom smel nikoli več poskusiti. Naučili so nas resnico, pomagati tovarišu in v alkoholiku videti človeka. Način zdravljenja dr. Ruglja je uspešen in le razvajeni ga težko vzdržijo. Dobil sem službo. Ker so se bali zame, sem še nekaj časa hodil v službo iz bolnice.

Sedaj abstiniram že 11 mesecev. V službi nimam nobenih težav, doma se z mamó lepo razumeva. Boli me samo to, ker ne morem do otrok.

TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA

nudi v svojih poslovnih enotah:

- VELEBLAGOVNICA PRI POŠTI, Ljubljana
- BLAGOVNICA S STANOVANJSKO OPREMO, Ljubljana
- KONFEKCIJA ELITA, Ljubljana
- BLAGOVNICA NAMA, Kočevje
- BLAGOVNICA NAMA, Škofja Loka
- VELEBLAGOVNICA NAMA, Velenje

najširšo izbiro blaga

- za moško, žensko in otroško garderobo
- za opremo stanovanja
- za šport in rekreacijo
- za razvedrilo
- za darila in spominke

- V samopostrežnih oddelkih dnevno sveže delikatesno blago, živila, sadje in zelenjava ter pijače vseh vrst.